

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

3. Idem ex varijs Regum, & Parlamentorum Galliæ Constitutionibus,
Arrestisque, & omnium ferè Gallorum testimonijs probatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

stringentis; immeritò igitur Ecclesiæ Gallicanæ doctrinam jaçant illi, qui hâc nostrâ tempestate eam ipsam doctrinam impugnant, titulo filios, factò hostes professi; & planè nihil invenias, quod huic Concilio opponas, nam & generale fuit, & in Gallijs habitum, & à Gallis receptum, approbatumque, & tandem ad mentem, votumque Gallorum pronuntiavit. Hoc ergo Concilium sufficeret, quamvis alia deessent, sed nec alia desunt, imò abundant.

III. Anno 1302. qui fuit vigesimus octavus post Concilium Lugdunense, Philippus Pulcher Constitutionem edidit, cujus hæc sunt verba: *Quantum ad Regalia, qua Nos, & prædecessores nostri percipere assuevimus in aliquibus Ecclesijs Regni nostri, quando eas vacare contigerit. Idem Philippus in litteris ad Bonifacium VIII. datis: Aliquarum Ecclesiarum, & Præbendarum collatio ad Nos jure regio pertinet.*

Anno 1303. Idem Philippus: *Nolumus, inquit, quòd gentes nostræ occupent Regalia Ecclesiarum Provincia Narbonensis.*

Anno 1334. Philippus Valesius in celebri sua Constitutione, quam Philippinam appellant: *Cùm ab aliquibus dubitatum sit, an jus Præbendas, Dignitates, aliæque Beneficia conferendi ad Nos pertineat, vacante videlicet Ecclesiâ, & in ijs locis nostri Regni, in quibus jus Regaliæ obtinemus. Ordinatio, cujus initium: Episcopus: Dum Episcopus alicujus Episcopatus decedit, ubi Dominus Rex habet Regaliam.*

Anno paulò supra 1300. Celebris quædam Constitutio prodita est, cujus initium: *Dominus Rex.* In ea omnes speciatim Ecclesiæ numerantur, quæ juri Regaliæ aut subditæ, aut exemptæ sunt, ex qua luce clariùs patebit, noluisse Reges universim, totòque Regno, sed certis tantum locis Regaliam extendi. Ea sic habet: *Dominus Rex prout constat per antiqua scripta Camera consuevit capere Regaliam cùm vacaverit in Provincijs, quæ sequuntur: in tota Provincia Senonensi, & suffraganeis, exceptâ Diœcesi Antistodorense, in qua Decani, & Capitulum dicuntur permutationem fecisse cum Rege: in tota Provincia Rhemensis, exceptâ Cameracensi: in tota Provincia Bituricensi, exceptâ Lemovicensi, Cathurcensi, Rhutenensi, Albiensi, Mimatensi, Treconensi, &c. In tota Normannia habet Regale; in Provincia Auxitanensi, & Arelatensi, & per consequens in tota Lingua Occitana nihil habet, in Provincia Burdigalensi solum. Verumtamen de Piclaviensi fuit computatum anno 1306. sed Rex per litteras suas totum Episcopo restitui jussit.* Et in codice manuscripto (qui in Bibliotheca asservatur Reginæ

Sueciæ, continétque quàm plurima manuscripta arresta) hæc verba prioribus adijciuntur: *Tunc conditione habitâ, quòd inquirerent diligenter, si Prædecessores Episcopi nunquam fecissent homagium Regi, & si sic quod recuperaretur super ipsum Episcopum, quod ei fuerat restitutum.* Ubi clarè exprellum vides, Regij Procuratoris officium, ac munus fuisse, ut probaret, stetisse penes Regem capiendæ Regaliæ possessionem, quam nisi probâisset, pro Ecclesiarum libertate pronuntiabatur.

Anno 1352. Alia, & ferè similis Constitutio condita est, cujus titulus: *Ecclesia cadentes in Regaliam:* Continétque 30. Diocesces, nullâ tamen factâ mentione Provinciarum Aquitanæ, Occitanæ, Provincie, & Delphinatûs.

Anno 1408. & 1451. Constitutiones Caroli VI. & VII. *In Episcopatibus, in quibus Regaliæ jus habemus.*

Anno 1499. Ludovicus XII. *Omnibus nostris Officialibus sub pœna, qua sacrilegis debetur, infligenda prohibemus, ne usumfructum Archiepiscopatum, Episcopatum, aliorumque Beneficiorum occupent, in quibus jus Regaliæ non habemus.*

Anno 1606. Henricus Magnus omnes illas Regum Antecessorum Constitutiones confirmat, declaratque: *Nolle se Regaliâ frui. nisi intra limites, modumque à suis Antecessoribus præscriptum, nec velle eam cum præjudicio Ecclesiarum exemptarum extendi.*

Anno 1629. Ludovicus XIII. regnantis Pater ad preces Cleri Gallicani Edictum Henrici Magni ratum vult esse, haberique.

Præsertim verò Provinciam Septimanniæ fuisse à Regaliâ exemptam infinita ferè sunt documenta, quæ apud Marcam, & Episcopum Apamiensem videri possunt. Accessit hæc Provincia Coronæ Gallicæ non simul, sed per intervalla, videlicet sub Ludovico VIII. Ludovico IX. & tandem plenè sub Philippo Audaci Regibus Gallie: accessit verò eâ conditione, ut juribus ac privilegijs suis, quæ olim acceperat, deinceps potiretur, inter illa non minimum fuit immunitas à Regalijs: hanc quamvis Principum nonnulli turbâssent, restituta tamen est, & in antiquum statum reposita à Raymundo, & Alphonso Comitibus Tolosanis, & Comitissa Ermengarda; præsertim verò à Carolo V. Rege, qui in omnibus Ecclesijs, & Abbatijs Septimanniæ nullam se Regaliâ affectare profitetur.

(a) Qui-

(a) Quibus accessere quàm plurima Pontificum, Regumque Diplomata, Parliamentorum arresta, aliæque sententiæ, arbitramenta, transactiones, concordata, præsertim verò continua, & nunquam intercisâ possessio.

Accedit omnium ferè Scriptorum, qui hoc argumentum tractarunt, una eademque sententia id ipsum confirmantium; ij sunt: M. le Maître Primus Parisiensis Parlamenti Præses, in cap. 4. Constitutionis, cui initium: *Dum Episcopus. Ubi: Certissimum est Regem non in omnibus sui Regni Episcopatibus Regalia potiri: quod aliquoties repetit.*

Choppinus celebris (b) Parlamenti Advocatus: *Si à Pontificia legum relaxatione hoc Regalium genus magis, quàm à Possessione strictis finibus septa, promiscuus hic fuisset, & indefinitus privilegij usus, in omnes Episcopatus Gallia, &c. & infra: Quatenus Regalium jus in aliquibus Ecclesijs possessum, eatenus præscriptum, questumque intelligitur. Et alibi, (c) In multis quidem sacrarum Ecclesiarum finibus Gallia, ignota sunt, nec usu trita Regalium jura.*

Rebuffus in Parisiensi Universitate juriarum Professor celeberrimus in Tractatu de Regia ad Prælaturas Nominatione: *Reges in aliquibus tantum Ecclesijs sui Regni Beneficia conferunt titulo Regalia, idque ex Privilegio, & concessione Ecclesia, cum aliis juri communi id repugnet.*

Auctor Glossæ in Pragmaticam sanctionem: *Sicut Rex Francia, & Rex Anglia vendicant sibi (vacantibus Ecclesijs) jus conferendi Beneficia in quibusdam Ecclesijs Cathedralibus.*

Eodem modo loquuntur Durandus Speculator, Joannes Ferault jurisconsultus Gallus, Carolus Grossalis jurisconsultus Tholosanus, Duarenus, Pasquier Regius Advocatus, qui adulatoribus aulicos eos vocat, qui jus Regaliæ ad omnes Ecclesias proferre audent. Et denique Petrus Marca Archiepiscopus Parisiensis. Hi omnes, & quot quot de hoc argumento retrò temporibus scripsere, unâ eademque voce profitentur jus Regaliæ in aliquas tantum Ecclesias, non omnes, Regi competere. Ex quibus facile colligas, quænam in hac re totius Ecclesiæ Gallicanæ, prout videlicet sacris, prophanisque ordinibus constat, mens, & sententia fuerit. Quæ licet clarissima sint, non desunt tamen tergiversationes vinci nolentibus; frustra enim veritatem istis ostendas, quam non quærunt, imò adversantur.

IV. Di-

(a) An. 1138. 1155. & 1209. (b) Choppin. L. I. de sacra Politia. (c) Lib. II. Monasticon.